

Belső vizsga követelményei

2015-2016. tanév

Magyar nyelv és irodalom

Vizgakovetelmények

Az évfolyamvizsga célja, hogy a tanuló komplex módon számot adjon mindazokról a nyelvi-nyelvtani, irodalmi ismeretekről, melyeket a tanév elejétől a vizsga megírásának idejéig megszerzett - ez magában foglalja a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanulása által elsajátítható tudást és kompetenciákat. Ezzel szilárdabbá válhat a tanulók ismeretrendszere, hiszen a biztosabban megalapozott tudásra könnyebb a következő tanév anyagát ráépíteni, és könnyebben egymásra épülhetnek a tanulói tevékenységek a sikeresebb érettségi vizsgaeredmények érdekében.

Témakörök

A 9. évfolyam tanulói számára

1. Mítoszok az istenek és az ember születéséről, a világ keletkezéséről (Mezopotámia, görög kultúra, Biblia)
2. Az ókori görög irodalom - a görög epika - Homérosz eposzai
3. Az ókori görög irodalom - a görög líra - műfajok (elégia, epigrama, dal), ill. szerzők
4. Az ókori görög irodalom - a görög dráma - a színjátszás kezdete, a dráma műfajai, jellemzői, Szophoklész Antigoné című alkotásának értelmezése, bemutatása
5. Az itáliai reneszánsz (Petrarca, Boccaccio, új műformák, műfajok - szonett, novella - megjelenése)
6. Az angol reneszánsz (William Shakespeare életműve, legalább egy alkotás értelmezése, elemzése)

A 10. évfolyam tanulói számára

1. A magyar barokk (főbb alkotók -Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, új műfajok - vallomás, emlékirat, fiktív levél, barokk eposz)
2. Az európai felvilágosodás tudományos, társadalmi, történelmi kulturális háttere, stílusirányzatai (klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó) - a francia felvilágosodás alkotói
3. Az európai felvilágosodás tudományos, társadalmi, történelmi, kulturális háttere, stílusirányzatai (klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó) - a német klasszika: Goethe művei.
4. A magyar felvilágosodás társadalmi, történelmi és kulturális háttere (Bessenyei György kulturális programja, Batsányi költészete, Kazinczy Ferenc irodalmi programja és a nyelvújítási mozgalom)
5. Berzsenyi Dániel költészete: elégiái és ódái
6. Csokonai Vitéz Mihály költészetének sokszínűsége (klasszicista, rokokó, szentimentalista, népies versek vagy dalok), egy-két stílusirányzat bemutatása legalább két költeményen keresztül
7. A romantika társadalmi, történelmi, kulturális háttere, jellemzői
8. A német romantika -E. T. A. Hoffmann egy művének mélyebb ismerete
9. Az angol romantika -Lord Byron, Shelley, Keats költészete
10. Az orosz romantika - Puskin: Jevgenyij Anyegin
11. A magyar reformkor társadalmi, történelmi háttere, a magyar színjátszás kezdetei - Katona József: Bánk bán

A 11. évfolyam tanulói számára

1. Arany János epikus költészete, lírája, balladái
2. Vajda János költészete, hangulatlírája - tájlírája vagy szerelmi költészete legalább egy mű bemutatásán keresztül
3. Madách Imre: Az ember tragédiája
4. Mikszáth Kálmán művészete, írásainak általános jellemzői, elbeszélései - Tót atyafiak és A jó palócok kötetek egy-egy írásának ismerete
5. A realizmus jellemzői, történelmi, társadalmi háttere - a francia (Balzac) és az orosz (Gogol, Tolsztoj) realizmus bemutatása legalább egy-egy alkotáson keresztül
6. A modern dráma - Csehov drámaiatlan drámái
7. A líra átalakulása a 19. század második felében, új irányzatok megjelenése (impresszionizmus, szecesszió, szimbolizmus) - Baudelaire, Verlaine és Rimbaud egy-egy alkotásának értelmezése
8. A Nyugat jelentősége

Értékelési rendszer

Az évfolyamvizsga írásban történik, és egy részből áll 1x90 perc időtartamban: egy szövegalkotási feladatot kell megoldani.

A szövegalkotási feladat javítása és értékelése az írásbeli érettségi vizsga szabályai szerint történik: 60 pontot lehet szerezni (3x20).

	témataartás (megfelelés a feladatnak, szempontoknak, szövegbázisnak; problémaérzékenység)	állítások jellege (világismeret, gondolkodási kulturáltság)	tárgyszerűség (műveltség, tájékozottság)
20-15 pont	<ul style="list-style-type: none"> - megfelelés a választott témának, címnek, feladatnak - tartalmas kifejtés - gondolati érettség - Ítéloképesség, kritikai gondolkodás megnyilvánulása - a feladattól függően: személyes álláspont megfogalmazódása 	<ul style="list-style-type: none"> - releváns példák, hivatkozások - hihető, meggyőző állítások - kifejtett állítások <ul style="list-style-type: none"> - a témának, feladatnak megfelelő mennyiségű állítások 	<ul style="list-style-type: none"> - megfelelő tárgyi tudás és tájékozottság - az ismeretek helyén valló alkalmazása - indokolt hivatkozás vagy idézés
14-9 pont	<ul style="list-style-type: none"> - lényegében megfelel a választott témának, címnek, feladatnak 	<ul style="list-style-type: none"> - témához tartozó és attól eltérő kijelentések váltakozása - <i>nem kellően meggyőző példák</i> (pl. az érvek nem mindig támasztják alá a kellő mértékben az állításokat) 	<ul style="list-style-type: none"> - zömükben helytálló tárgyi elemek - nem kellő mélységű és részletességű tudás - tárgyi, fogalmi felre éltek
S-1 pont	<ul style="list-style-type: none"> - el téres a téma tói. címtől, feladattól - <i>feltűnő tartalmi aránytalanság</i> (pl. életrajz a műértelmezés rovására) - konkrét kifejtés helyett általánosságok 	<ul style="list-style-type: none"> - kevés releváns példa, utalás - ismétlődések - gyenge vagy hibás állítások 	<ul style="list-style-type: none"> - hiányos tárgyi tudás - tárgyi, fogalmi tévedések

A szöveg megszerkesztettsége

	felépítés, műfajnak való megfelelés	koherencia, arányosság, tagolás	terjedelem
20-15 pont	<ul style="list-style-type: none"> - megfelel a feladatban megjelölt műfajnak, a témának. a gondolatmenetnek - logikus, tudatos felépítés - az állítások/gondolati egységek világos kapcsolódása 	<ul style="list-style-type: none"> - van bevezetés, kifejtés, lezárás: ezek elkülönülnek es arányosak - jói tagolt bekezdések - globális és lineáris kohézió megvalósulása 	<ul style="list-style-type: none"> - az elvárt terjedelemlnek megfelelő
14-9 pont	<ul style="list-style-type: none"> - helyenként következtelen felépítés - indokolatlan gondolatmenetben válta sok - <i>a részek közti összefüggés nem mindig világos</i> (pl. bizonytalanság a nyelvi kapcsolóelemek használatában) 	<ul style="list-style-type: none"> - van bevezetés, kifejtés, lezárás: ezek elkülönülnek, de aránytalanok vagy formálisak (<i>pl. túl hosszú</i>) - I 'agy a feladathoz nem szorosan kapcsolódó bevezetés) - egyenetlenség lényeges és lényegtelen elválasztásában (<i>pl. elhagyható bekezdések</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - főlöselesen hosszú
8-1 pont	<ul style="list-style-type: none"> - széteső írásmű: • lényegét tekintve zavaros gondolatmenet (<i>pl. csapongás., ismétlődések</i>) • nem halad meghatározható irányba • az író „elvész” a dolgozatban 	<ul style="list-style-type: none"> - hiányzó vagy álbevezetés / álbefejezés - a főbb szerkezeti részek nem különülnek el egymástól - szövegösszefüggésbeli hiányosságok (<i>pl. alanyváltás</i>) - hiba. hiányosság a kohéziót megteremtő eszközök (<i>pl. kötőszók, névmások</i>) használatában 	<ul style="list-style-type: none"> - kirívóan rövid

Nyelvi minőség

	nyelvi norma, hangnem, stílus	mondat- és szövegalkotás	szókincs
20-15 pont	<ul style="list-style-type: none"> - egészében megfelel a témának, a helyzetnek: az esetleges .személyes véleménynyilvánításnak 	<ul style="list-style-type: none"> - téma na k megfelelő változatossága - gördülékeny, élvezetes, választékos 	<ul style="list-style-type: none"> - szabatos, árnyalt, választékos - szakkifejezések helyes használata
14-9 pont	<ul style="list-style-type: none"> - lényegében megfelel a témának, a helyzetnek 	<ul style="list-style-type: none"> - nem elég változatos - helyenkénti nyelvi-nyelvtani hibák (<i>pl egyeztetés, vonzat</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - olykor a köznyelvitől eltérő (<i>pl szleng</i>)
S-1 pont	<ul style="list-style-type: none"> - csak részben felel meg a témának, a helyzetnek 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>színtelen, igénytelen</i> (pl. egyszerű mondatok túlsúlya) - dagályos - gyakori a nyelvi-nyelvtani hiba 	<ul style="list-style-type: none"> - szegényes - tartalmi jellegű szótévesztés

Helyesírási hibák: a vizsgázó összpontszámából maximum 9 vizsgapontot lehet levonni ilyen típusú hibákért; a helyesírási hibapontok átszámítása vizsgapontokká:

Hibapont	Levonás
1-3	0
4-6	1
7-9	2
10-11	3
12-13	4
14-15	5
16-17	6
18-19	7
20-21	8
22-	9

Íráskép: az írás rendezetlenségére, pongyola írásjel-/ékezethasználata, nehezen olvashatóságára -3 pontot lehet kapni.

Ponthatárok/éremjegyek:

$$48 - 60 = 5$$

$$36 - 47 = 4$$

$$24 - 35 = 3$$

$$15 - 23 = 2$$

$$0 - 14 = 1$$